

ΘΕΛΕΙΣ, μικρούλη μου, εδώ που κουβεντιάσουμε, να ταξιδέψουμε στη χώρα της Χιμαίρας; Άρε τα παιχνιδάκια σου σε μία γωνιά, κ' έλα, και κάθησε στα γόνατά μου. Άλλά να κάτσεις φρόνια — τ' ακούς; — και να μην κοιμάς τα ποδαράκια σου, όπως έχεις τη μανία, γιατί φοβάμαι το καλό μου παντελόνι, και θά μού το γαιμώσεις χόματα...

Δέν είν' ανάγκη να πάρουμε μαζί μας, ούτε βαλίτσες, ούτε τα παλτά μας: Έχει, στον τόπο που θά πάμε, ούτε βρέχει, ούτε κάνει κρύο... Άλλά κ' αν βρέχει, κ' αν χιονίζει, βρέχει γιατί εμείς το θέλουμε, και το χιόνι που θά κάνουμε να πέσει, θά πέσει μόνο γιά την ειχαρίστησί μας. Άν θέλουμε, το κάνουμε να πέσει μωρομένο, και νάναι όλο πέταλα μεγάλων άστρων ορόδον, κ' όλο ξεφυλλισμένα γασσεμιά.

Έτοιμάσου, λοιπόν, να ξεκινήσουμε. Η βάρκα, που θάρθει να μιά πάρε, δέ θάνα τίποτ' άλλο παρά ένα θαμιάσιο κ' άστραφτερό κοχύλι, που θά λάμπει με μαργαριτάρι. Κ' αντί κοιτιά, κατάρτια και πανιά, θά μιάς σέρνουν δυο μεγάλοι κύνες, δυο μεγάλοι κύνοιοι τουπιούνοι...

Κοίταξε γύρω: Η θάλασσα είνε στρωτή, γαλάζια και στυλνή, σαν ένας πεντακάθαρσ καθρέφτης. Στο διάφανο κ' άνοιχτο διάστημα, δέν υπάρχει σύννεφο να μιάς άνησυχίσει. Δέν είναι παρά κάποιια συννεφάκια, σά μεγάλες άσπρες πηνιές, που ταξιδεύουν, σαν κ' εμάς, στον ούρανό. Δέ θά μιάς βλάγουν να μιάς συνοδεύουν, και να κάνουν λλοιομικό τον ούρανο, σά μιά παλιά νταντέλλα της γαριγιάς. Θά μιάς δίνουν, έτσι, τη χαρά, κάποιον άνοιξιμάτων απόδροχον, λουσομένη μέσ' στο φώς και τη γαλήνη...

Πάτα, τώρα, στο μωρό σανίδι — δόσε μου το χεράκι σου, μην πέσεις — κ' έμπα στη μαγεμένη μας βαρκούλια. Σοίχω σπρωμένο να πλαγιάσεις, ενώ θά ταξιδεύουμε. Ένα μαξιλάρι βελουδένο, με χρυσά κρόσια και χρυσά στολίδια, σαν έκειναι που βαστάν τά βασιλόπουλα... Μήπως, αλήθεια, θέλεις νάναι μαζί μου κ' ένα βασιλόπουλο — ένα ξανθό κ' όνειρεμένο βασιλόπουλο, μ' ένα λοφίο άσπρο στο κεφάλι — γιά να μιάς συντροφεύει στο ταξίδι; Θά το φωνάζουμε να ρθει κ' αυτό μαζί μας. Θά μιάς πει το δρόμο που θά πάρουμε, γιά να μην πέσουμε στον δράκοντ το νησί, και μιάς τραμάσουν με τά μονοκροτιά τους, μόλις άνοιχτούμε στα βαθιά... Αύτούς, θά τους άρθσουμε πιο ύστερα, όταν θά σπρωρέσουμε στο ματωμένο κάστρο, να ξεπολυθούν μέσ' στο διάστημα, και να γαιμώσουν το γαλάζιον ούρανό, με τις φοβέρες τους και το λαχάνισμά τους, καθώς θά ψάχνουν γιά να βρούν το βασιλόπουλο, που θά βρούμετά μαζί μας, στο ταξίδι... Θά θέλουν να το πάρουν από μιάς, και να το κλείσουν μέσ' στη μασή τους σπηλιά. Έμεις, όμως, δέ θάν τους άρθσουμε, ώσπου να χαθόν άτ' το κακό τους... Στα μιά του δρόμου, θά βρούμε και τον πύργο της Πεντάμορφης, που θά τη φυλιάν οι άραπάδες, γιατί, κ' αυτή, την κωνηγάν οι δράκοι, και θέλουν να την πάρουν στη σπηλιά τους, επειδή ό ερηγας, ό πατέρας της, τους έχει στήσει πόλεμο, και δέν τους άρθνει, τόσα χρόνια, να κάτσουν σε χλωρό κλαρί. Γι' αυτό, και κείνοι, περιμένουν τη στιγμή, που θά τά καταφέρουν να την κλέψουν... Έμεις, όμως, δέ φοβόμαστε τους δράκους — δέν είν' έτσι; — και θά τη βοηθήσουμε, και κείνη, να γλυτώσει. Άν θέλεις, πάλι, θά την άρθσουμε στα νύχια τους γιά λίγο, γιά να χαρούμε πιο πολύ, όταν θά τη γλυτώσουμε... Κ' αν θέλεις, πάλι, θά μπουήμε και στον πόλεμο που ρήγα με τους δράκους — με τη μεριά του ρήγα, φυσικά — και θά κάνουμε, κ' εμείς, τά παλληκάρια...

Άλλά μπορεί να μην τά θέλεις ότ' αυτά. Μπορεί να θέλεις και να ναναγήσουμε, να καθώμεθα, να βασανιστούμε — να πέσουμε στα χέρια των άγριων — και να ξαναβρούμε τη στεριά μας, έπειτ' από πολλές περιπλανήσεις... Άν το προτιμάς αυτό, δέ θά μπουήμε στη βάρκα με τους κύνες, αλλά σ' ένα ταξιδιώτικο καλάι, και θ' άρμενίσουμε γιά τόπους μακρινούς. Κ' έπειτα στη μέση του πελάγου, θά μιάς πάσει μιά μεγάλη τροίμα — κ' έτσι θά ναναγήσουμε πιο εύκολα... Θά παστούμε, κ' οι δυό, σ' ένα σανίδι, κ' έκεινο θά μιάς φέρει, κολιμπώντας, ως τά βράχια των άνθρωποφάγων. Κ' αυτοί θά μιάς τσακώσουν, θά μιάς δέσουν, κ' έτσι δεμένους και βασανισμένους, θά μιάς πένε, γραμμή στο βασιλιά τους... Κ' ό βασιλιάς θάν' ένας άσχημος άράτης, με χιλιάδες στά

ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΠΑΡΑΜΥΘΙ

... θά μιάς φέρουν δυο κλαριά — δυο σκοπιούξια, καλύτερα, μεγάλα — και θά μιάς τά βάλουν με το στανό στο χέρι, θά μιάς κεραιώσουν χάντρες στο λακμό, και θά μιάς πένε, ίσα, στο θεό τους — ένα μεγάλο ξόανο, στη μέση της πλατείας — θά μιάς περιπαλώσουμε χορεύοντας και κάνοντας διάφορες γχομιάτσες και θά φωνάζουν, θά φωνάζουν, σαν τρελλοί... Και μιά νύχτα, ύστερ' από καιρό, καθώς τά σεργιάνια στο γαλό, θά δοίμε, μακριά, κάποιον καπνό — και θάν' ένα καράβι της πατρίδας μας... Θά πέσουμε στη θάλασσα, μ' όλα μας τά στολίδια, και θά πάμε κολιμπώντας, στο καράβι. Κ' έκεινο θά μιάς πάρει και θά φρύγουμε...

Η μήπως προτιμάς, όταν θά ναναγήσουμε, να βρεθούμε στον πάτο της θάλασσας, και να μιάς πάρουν οι γοργόνες κ' οι σερίηνες, να μιάς πένε στο λακρό τους το παλάτι, το σκαλισμένο μέσο στα κοράλλια — κ' έτσι να βρούμε τη βασιλιάσά τους, ξαλλομένη σ' ένα πράσινο ντιβάνι, μ' ένα μεγάλο στέμμα στο κεφάλι, όλο μαργαριτάρια και περιλάγια, μιά βασιλιάσσα ξανθή και γαλήνη, μισή ψυρά και μισή γυναίκα; Κ' οι νεράιδες θά μιάς τραγουδήσουν τότε τά πιο γλυκά και πιο παρόξενα τραγούδια τους — οι σθέλες, και κατάξανθες νεράιδες, με τις χρυσές, κματιστές πλεξούδες, και τις λυγρές κομοστωσιές;... Κ' οι νεράιδες, τις βραδιές της κλωστήνης, θά βγαίνουν, πατώντας στους άφρους, και θά χορεύουν έστρωτους χορούς, μόνο και μόνο γιά να μιάς εραριστήσουν, και να μιάς κάνουν τά τις άγαπήσουμε, και να μείνουμε παντοπνά μαζί τους...

Και θά τις άγαπήσουμε, και μετς, τις καλές, πεντάμορφες νεράιδες, και θά μείνουμε γιά κάποσο μαζί τους — ώσπου θά φρύγουμε μιά μέρα κ' από κεί! Η μήπως θές να μην τις άγαπήσουμε, και να φρύγουμε άμέσως από κεί, κ' αυτές να κλείνει και να μιάς παρακαλώνε, τραβώντας τις χρυσές τους τις πλεξούδες, και κάνοντας, με τ' άνακαυλήτά τους, να ραίζουν οι πέρες και τά βράχια;... Άν θέλεις, πάλι, να τις άγαπήσουμε, θά μείνουμε κοντά τους πέννε χρόνια. Θά μείνουμε στο νεραϊδοκαλάι, που θάνα πράσινο, γαλάζιο και χρυσό — ή χρυσό και κόκκινο, άν το προτιμάς, άρού θάνα σκαλισμένο στα κοράλλια, Κ' όταν θά γομίζε το φρεγγάρι, θά βγαίνουμε, κ' εμείς, με τις νεράιδες, καθάλλοντας άπάνω στους άφρους, και θ' άνακατευόμαστε, κ' εμείς, με τους χορούς τους, ντυμένοι με τού φρεγγαριού τ' άσημ. Σιγά—σιγά θά μάθουμε και το γλυκό τραγούδι τους — ένα τραγούδι που θά στάξει μέλι, γιομάτο πάθος, καινού και νοσταλγία — και θά το λέμε, κ' εμείς, με τη σειρά μας, κοιτώντας προς τ' άπόιασρα βουνά, τά βουνά της μακρινής πατρίδας μας, που θά φωνιάζουν γαλάζια μέσ' στη νύχτα...

Κ' έπειτα, που να πάμε, που να πάμε;... Να πάμε στο νησί των γερο—μάγων, που βρίσκεται στη μέση της θάλασσας; Είνε κάτι γέροιο τετροπέρατο, με σκούρες μπτερές και μ' άσπρα γένεια, που μέρα—νύχτα βρίζοντας σκιμμένο στα βιβλία, κ' όλο μελετάνε, μελετάνε — ποιάς ξαίρει, τάχα, τί να μελετάνε; — και ξαίρουν όλο δσα γίνονται στον κόσμο, τά μυστικά της γής και τ' ούρανού! Θά μιάς δεχτούνε, δίχως να μιάνε. Θά μπουήμε μέσ' στη σκοτεινή σπηλιά τους, που θά σφιγροφύρουν νυχτερίδες, και θά μιάς κοιτάνε κοινοθάγιες, με τά μεγάλα, στρογγυλά τους μάτια. Και τά βιβλία που θά μελετάνε, θάνα γιοματά σχήματα παράξενα, σχήματα μαργκα και μεσοδόμενα... Άλλά, κ' εκεί, θά βρεθούμε γοήγορα, και θά φρύγουμε μιά νύχτα κ' από κεί...

Και τώρα, που να πάμε, πού να πάμε;... Να πάμε και να βάνουμε στην πλάτη μας φτερά, και πετώντας μέσ' στο φώς των ήστρων, να φτάσουμε στη χώρα των άνθρώπων, των λυπημένων και φτωχών άνθρώπων, που σκύβουν μέρα—νύχτα στη δουλιά

τους, και δε βλέπουν του θεού το προσωπο, και ποτε δε χρίζονται τον ήλιο, παρά τυραννίζονται στο σκοτάδι, χωρίς ελπίδα και παρηγοριά;... Νά δούμε τ' άρρωστα και τα χλωμά παιδάκια, που λεινάνε και τρέμουν και κρινώνουν, και δεν έχουν που να γύρουν το κεφάλι, κ' οι μακούλες τους δεν έχουν να τα θρέψουν, και ζητιανεύουν στις γωνιές των δρόμων, μέσ' στη βροχή και μέσ' στην παγωνιά... 'Αλλ' αυτά, ποδ καλά να λην τ' άδεις, γιατί θα μās πι-κροάνουν την ψυχή, κ' έμεις ζητάμε νάμαστε χαρούμενοι, άποψε, και να ταξιδεύουμε στους κόσμους των ονείρων... Ζητάμε να ξε-χάσουμε τη λύπη της ζωής μας, και να πλανηθούμε μέσ' στην ά-βυσσο, κληρώντας δε τα δεν υπάρχει...

Στους κόσμους που γυρεύουμε να πάμε, δεν υπάρχει πόνος και φροντίδα! Τ' άστρα λάμπουν πάντα καθαρά, μάν άνοιξη αιώνα βασιλεύει! Τα λουλούδια γλυκά μουσοβολάνε, και τα πουλάκια γλυ-κοκελαιδούνε — κ' έμεις άπολαβάνουμε το φως και τη χαρά! Κα-νένιας ίσως δε θολώνει την ψυχή μας, παρά μόνο μιά μικροή άνη-σχία, μιν αυτά που βλέπουμε κ' άκούμε, δε μπορέσουν να βαστά-ξουν ποδ πολύ!... "Αν έλεσατε, στην περιπόλησή μας, ή μικροή αυτή άνησχία, πόσο ποδ καλά δε θάταν όλα, όσα χαρούμαστε, και βλέ-πουμε, κ' άκούμε...

Κ' υπάρχει κ' άλλη μιά άνησχία: Μήπως κ' όλα όσα λέμε τώρα, δεν υπάρχουν παρά μόνο στο μυαλό μας, και δε ζούνε, γυφο, ποιητικά! "Αν βγάλουμε αυτές τις πιποτέρες, τις δυο ποδ μωρές άνησχίες, όλα τ' άλλα πάνε μιά χαρά... Κι' άφου γυρίσαμε, και δούμε, και χαρούμε — θα ρθει μάν ώρα ποδ θα ρθούμε ποδ πίσω. Τα φτερά τ' ά πέρουν από τις πλάτες μας — και θα βροδούμε πάλι στο σκοτάδι μας, καθιστοί, έγω στην πολυθρόνα, και συ καθάλλα, έξεί-δά, στα γόνατά μου, ποδ μούδιασαν να σε κρατάνε τόσην ώρα... Σφρε, τώρα, να βρείς τα παιχνιδάκια σου, ποδ σε κοιτάνε παραπονιμένα, γιατί δεν τα πήρες, κ' έκρινε, στο ταξίδι, το τα-ξίδι ποδ κάνουμε μαζί στί: χώρα της Μεγάλης Ουτοπίας—τη μεγάλη χώρα της Χιμαίρας, ποδ καθένος πασχίζει να τη βρει, αλλά κανέ-νας άλλος δεν τη φτάνει, μόνο το Παιδί κ' ο Ποιητής...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

ΜΙΚΡΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΤΟ ΓΕΥΜΑ ΕΝΟΣ ΑΦΗΡΗΜΕΝΟΥ

'Ο διάσημος Γάλλος μουσογράφος Μειλάξ ημι-μύζταν, όχι μονάχα για το ταλέντο του, αλλά και για την άφηρημάδα του. 'Ηταν επίσης άν-θρωπος συνθησιμένος στο λίγο και λιτό φαγητό. Δημιουργείται λοιπόν γι' αυτόν ότι μιά βραδειά, ενώ παιζόταν ένα από τα καλύτερα μελοδράμα-τά του, μπήκε με την έντιμη στολή, ποδ φο-ρούσε σε κάποιο έστιατόριο πολυτελείας, κάθη-σε μπρός σ' ένα τραπέζι και κάλεσε το γκαρσόν. Το γκαρσόν έτρεξε πρόθυμα με τη λίστα των φαγητών στο χέρι. 'Ο Μειλάξ, έντελώς άφηρημένος όπως ήταν, άπλωσε ποδ δάχτυλό του στη λίστα και υπέ-δειξε στην τύχη ένα φαγητό. Το φαγητό όμως αυτό συνέπεσε νάναι από τα σπανιότερα και ακριβότερα του καταλόγου, απαιτούσε δε έπιπλέον ακριβής ώρα προετοιμασία.

Γι' αυτό, όταν ο υπάλληλος μπήκε στο μαγειρείο με την παρα-γελία του ιδιοτρόπου πελάτου, έπεκράτησε άληθινή συγκίνηση. Το πράγμα άνακρινώθηκε στον διευθυντή του καπαστήματος, ο οποίος έστειλε δυο τρεις υπαλλήλους του ν' αγοράσουν άπέξω τα άπαραί-τητα υλικά του φαγητού και έπεκράτησε ο ίδιος κατόπιν στην πα-ρασκευή του μέσα στην κουζίνα.

'Επί τέλους, όταν το φαγητό έτοιμάστηκε, το γκαρσόν το με-τέφερε μ' έπισπιόμετητα στον μουσογράφο, ενώ ο διευθυντής σάθιχε λίγο παράμερα για να δη την έντίπωση ποδ θα τοίζανε.

"Όταν το φαί τοποθετήθηκε άπάνω στο τραπέζι, ο Μειλάξ άπο-στάστηκε από τις σκέψεις του και του έρριξε ένα βλέμμα γεμάτο έκπληξη και άνια.

- 'Εγώ το παράγγειλα αυτό; ρώτησε.
- Βεβαίωτατα, κύριε, άπάντησε το γκαρσόν.
- Σας άρέσει έσας αυτό το φαγητό;
- Μά... φυσικά, κύριε.
- Τότε, σας παρακαλώ, πάρτε το και φάτε το ο ίδιος, και σε μένα φέρτε δυο αγνά βρασιά...
- Το γκαρσόν, θέλοντας και μή, άναγκάστηκε να ύπακουση και να... καταβροχθίστη ο σπανιώτατο και πανάκριβο φαγητό μπρός στα μάτια του μουσογρα-φού, ο οποίος έννοείται ότι πλήρωσε, χωρίς καννάδες το λογαριασμό.

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

ΕΥΘΥΜΑ ΛΟΓΙΑ

('Από τ' άσατυρικά φύλλα έλου του κόσμου)

Μεταξύ φίλων:
— 'Αφου σκέπτεσαι να έλαττώσης τα έξοδά σου, γιατί δεν διώχνεις τον ιδιαίτερο γραμματέα σου;
— Πώς; Και τότε ποδς θα ύποδέχεται τούς... δανειστάς μου;

Θυσία.
— Δεσπονίς, πρός χάριν σας θα πήγαινα και στην Κόλαση.
— Τότε, πηγαίνετε στο διπλανό δωμάτιο και μιλήστε με τη... μαμά μου!

Τρόπος άρνήσεως.
— Δάνεισέ μου πέντε τάλληρα.
— "Όταν γυρίσω από τη Θεσσαλονίκη.
— Πώς; Πηγαίνεις στη Θεσσαλονίκη;
— "Όχι!...

Η ήλκία της.
— Λοιπόν, φίλτατε κύριε, τί ήλκία μου δί-νετε;
— Κυρία μου, έχετε πρόσωπο νεάνιδος εύρο-σι έτών, κτινόςαστε σάν κορίτσι δεκαεπτά έ-τών, έχετε σκέρσησ καπέλλας δώδεκα έτών...
— Δηλαδή;
— 'Εν άλλω έτη... πενήντα!...

— Νεοελληνικό ραντεβού.
— Περιμένε με στο σταθμό της 'Ομόνοιας στις έφτά ακριβώς.
— Θά σε περιμένο αλλά... τί ώρα θα ρθής;

Μεταξύ συζύγων.
'Ε κ ε ι ν η.—"Αν οι άνδρες μετά τον γά-μο τους ήσαν τόσο γενναίωδοροι, όσα κατά τούς άραβόνες των, θα είχαμε άσφαλώς λιγότερα διαζύγια!
'Ε κ ε ι ν ο ς.—Και περισσότερες... πτω-χεύσεις!

'Ανοιξιάτικες κουβέντες.
'Ε κ ε ι ν η.—Βλέπεις, άγάτη μου, την ά-νοιξη όλα τα δέντρα έχουνε καινούργια φο-ρεσιά...
'Ε κ ε ι ν ο ς.—Ναι, χρυσή μου, αλλά... την φτιάχνουν μόνο τους!

Τα παιδιά της έποχης.
'Ο έαυθεωρητής ρωτάει έναν μικρό 'Εβραίο στο μάθημα της 'Αριθμητικής:
— Δέν μου λές έσύ, Σολομών, τί τόκο δίνουν 100 χιλιάδες δραχ-μές, έπί έξ μήνες, πρός τρία τοίς έκατό;
'Ο μικρός Σολομών:
— Με συγχωρείτε, κύριε έαυθεωρητά, αλλά είνε περιπτών να σās άπαντήσω.
— Και γιατί, μικρέ Σολομών;
— Γιατί σήμερα κανέννας δεν δανείζει με τρία τοίς έκατό.

Δηλαδή...
— Και είνε μονακός ή κόρη σας;
— "Ω, ναι.
— Δηλαδή;
— Δηλαδή... αυτή κουρδίζει πάντα το γραμμόφωνο!

Στο δικαστήριο:
'Ο πρόεδρος πρός τον μάρτυρα, ποδ παρουσιάζεται να όρκιστή:
— Περιπτών να σοφ είπω, μάργις, ότι πρέπει να πής την άλη-θεια και μόνη την άλήθεια. Ξέρεις τις συνέπειες της ψευδομαρ-τυρίας;
— Βέβαια, Θά... κερδίσουμε τη δική!...

Στο θέατρο κάνει φοβερό κρύο.
'Ε κ ε ι ν η.—Πάμε να φύγουμε... Θά πουν-τιάσουμε μ' αυτή τη Σιβήρια.
'Ε κ ε ι ν ο ς.—Κάμε ύπομονή. 'Η άλλη πρ-ά-ξις γίνεται στο... Μαρκό!

'Ο διευθυντής των φυλακών στον μελοδάνατο:
— Προτού πεθάνεις μήπως έχεις να εκφράσης καμιά τελευταία έπιθυμία;
'Ο μελοδάνατος:—Ναι, θά ήθελα να πεθάνω από... κοιλιακό τύφο!